

HE 219/2014 vp

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain
54 ja 55 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia siten, että Suomessa tutkinnon suorittaneelle työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloaikaa pidennetään. Ulkomaalaislakia ehdotetaan tar-

kennettävän myös työnantajasanktiodirektiivin täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	3
2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö	4
2.3 Nykytilan arviointi	5
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	5
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
5 ASIAN VALMISTELU	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	8
2 VOIMAANTULO	8
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	8
LAKIEHDOTUS	9
Laki ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta	9
LIITE	10
RINNAKKAISTEKSTI	10
Laki ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta	10

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Esityksellä on tarkoitus parantaa Suomessa opiskelleen ja tutkinnon suorittaneen opiskelijan edellytyksiä jäädä maahan opintojen jälkeen. Suomen taloutta vaivaavat samanaikaisesti rakenteelliset kasvun ja julkisen talouden kestävyysongelmat sekä vaikea suhdannetilanne. Talouden kasvuedellytysten ja julkisen talouden kestävyysongelmalta keskeisiä ovat työmarkkinoihin ja työuriin, talouden uusiutumisen ja kilpailukykyyn ja kasvuun sekä julkisen palvelutuotannon tuottavuuteen vaikuttavat toimet. Hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa 29.8.2013 talouden kasvuedellytysten vahvistamiseksi ja julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi kohdassa 1.26 todetaan yhtenä toimenpiteenä, että parannetaan ulkomaalaisten opiskelijoiden edellytyksiä jäädä tutkinnon suorittamisen jälkeen työskentelemään Suomeen valmistumisen jälkeen myönnettävän oleskeluluvan keston merkittävän pidentämisen ja harjoittelumahdollisuuksien avulla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston 18 päivänä kesäkuuta 2009 antama direktiivi 2009/52/EY maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavia seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista vähimmäisvaatimuksista, jäljempänä työnantajasanktioidirektiivi, pantiin Suomessa täytäntöön hallituksen esityksellä 3/2012 vp. Direktiiviin perustuvat lakimuutokset tulivat voimaan 1 päivänä elokuuta 2012. Komission kanssa käytyjen keskustelujen perusteella ulkomaalaislakia on direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarpeen vielä hieman täsmentää.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Ulkomaalaislain (301/2004) 45 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ulkomaalaiselle opiskelijalle myönnetään tilapäinen oleskelulupa. Ulkomaalaislain 46 §:ssä säädetään tarkemmat edellytykset luvan myöntämiselle.

Suoritettuaan tutkinnon Suomessa ulkomaalainen voi jäädä maahan, jos edellytykset oleskeluluvan myöntämiseksi ovat olemassa jollain muulla perusteella, esimerkiksi jos opiskelija on saanut työpaikan. Lupa opiskelijalle myönnetään samoin perustein kuin muillekin kolmansista maista tulleille ulkomaalaisille.

Ulkomaalaislain 54 §:n 3 momentin mukaan opiskelija voi saada valmistumisen jälkeen oleskeluluvan työn hakemista varten. Oleskelulupaa työn hakemista varten on haettava Suomessa opiskelun perusteella myönnetyn luvan voimassaoloaikana. Lupa myönnetään yhden kerran kuudeksi kuukaudeksi. Lupaa voi hakea, jos ei ole vielä työpaikkaa tiedossa ennen kuin opiskelijan oleskelulupa päättyy. Poliisi myöntää jatko-oleskeluluvan työnhakua varten. Jos hakija löytää työpaikan, hän voi hakea oleskelulupaa työnteon perusteella poliisilta.

Ulkomaalaislain 55 §:n 4 momentin mukaan tilapäinen oleskelulupa Suomessa tutkinnon suorittaneelle myönnetään 54 §:n 4 momentin nojalla yhden kerran kuudeksi kuukaudeksi edellisen oleskeluluvan päättymisestä.

Ulkomaalaislain 54 §:n 4 momentin mukaan ulkomaalaiselle, jolle on myönnetty tilapäinen oleskelulupa opiskelua varten 45 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla opiskelua varten, myönnetään tutkinnon suorittamisen jälkeen uusi tilapäinen oleskelulupa työnhakua varten.

Ulkomaalaislain 39 §:n mukaan oleskeluluvan myöntäminen edellyttää, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu. Toimeentuloedellytyksestä voidaan yksittäisessä tapauksessa poiketa, jos siihen on poikkeuksellisen painava syy.

Ulkomaalaisen toimeentulo katsotaan turvatuksi ensimmäistä oleskelulupaa myönnettäessä, jos hänen maassa oleskelunsa kustannetaan tavanomaisesti katsottavilla ansiotyöstä, yrittäjätoiminnasta, eläkkeistä, varallisuudesta tai muista lähteistä saatavilla tuloilla siten, että hänen ei voida olettaa joutuvan toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitetun toimeentulotuen tai

vastaavan muun toimeentuloa turvaavan etuuden tarpeeseen. Tällaisena etuutena ei pidetä kustannuksia korvaavia sosiaaliturvatuksia.

Jatkolupaa myönnettäessä ulkomaalaisen toimeentulon on oltava turvattu, kuten edellä on säädetty, kuitenkin niin, että tilapäinen turvautuminen toimeentulotukeen tai muuhun vastaavaan toimeentuloa turvaavaan etuuteen ei ole luvan myöntämisen esteenä. Hakijan on esitettävä viranomaiselle selvitys siitä, millä tavoin hänen toimeentulonsa Suomessa turvataan.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaisten ja EU:n lainsäädäntö

Valtiot soveltavat erilaisia käytäntöjä kansainvälisten opiskelijoiden valmistumisen jälkeiseen oleskeluun. Useimmissa jäsenvaltioissa (Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liettua, Luxemburg, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tsekki, Norja) opiskelijat voivat valmistuttuaan hakea tarvittavaa työ- tai oleskelulupaa muilla perusteilla kuin opiskelua varten poistumatta maasta. Tähän sovelletaan kansallisia ehtoja.

Ruotsissa on ehdotettu valmistumisen jälkeistä työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan käyttöönottoa. Ehdotus on vielä viranomaisten harkittavana. Islannissa ei ole käytössä valmistumisen jälkeistä työnhakua koskevaa oleskelulupaa.

Monet kansainväliset opiskelijat haluavat jäädä valmistumisensa jälkeen valtioon työskentelemään ja hyödyntämään hankkimaansa osaamista käytännössä. Jäsenvaltiot voidaan jakaa kahteen ryhmään sen mukaan miten ne suhtautuvat opiskelun jälkeiseen työskentelyyn: valtiot (Belgia, Espanja, Iso-Britannia, Italia, Kypros, Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi, Slovakia, Viro), jotka sallivat kansainvälisen opiskelijan oleskelun vain, jos hänellä on tiedossa työpaikka tai jos hän on työssä, sekä valtiot (Alankomaat, Irlanti, Itävalta, Luxemburg, Portugali, Ranska, Saksa, Slovenia, Suomi, Norja), jotka sallivat tutkinnon suorittaneen kansainvälisen opiskelijan maahan jäämisen työnhakua varten.

Valtioissa, jotka sallivat kansainvälisen opiskelijan maahan jäämisen työnhakua varten, on käytössä erilaisia ehtoja ja aikarajoja. Esimerkiksi Luxemburgissa kandidaatin tai maisterin tutkinnon suorittaneen opiskelijan oleskelulupa on voimassa valmistumisvuoden loppuun 31. päivään saakka. Opiskelijan on löydettävä työtä ja saatava työlupa ennen tätä määräaika, eikä hän saa jäädä maahan määräajan umpeuduttua. Irlannissa opiskelijat saavat automaattisesti jäädä maahan vuodeksi tai puoleksi vuodeksi sen mukaan, minkä tasoisen tutkinnon he ovat suorittaneet.

Työlupahakemus on jätettävä valtiossa yleensä ennen opiskelua varten myönnetyn luvan umpeutumista.

Molemmissa edellä mainituissa valtioiden ryhmissä työntekijän aseman saamista koskevat tietyt vaatimukset: työn ja suoritettujen korkeakouluopintojen vastaavuus (Itävalta, Ranska, Saksa), vähimmäispalkkavaatimukset (Alankomaat, Belgia, Iso-Britannia, Itävalta, Ranska, Ruotsi, Viro), pääomaa tai sijoituksia käytettävissä (elinkeinonharjoittamista varten) (Ruotsi, Slovakia, Viro), lupia rajoittavien vuosittaisten kiintiöiden tai tiettyjä aloja koskevien rajoitusten noudattaminen (Iso-Britannia, Italia, Viro), työ sopimuksen, myös työnantajan vahvistuksen, esittäminen (Iso-Britannia, Itävalta, Latvia, Puola, Ruotsi, Saksa). Luxemburgissa ja Ranskassa rajoitetaan sitä, minkä tyyppistä työtä kansainväliset opiskelijat voivat tehdä: työn tulee liittyä suoritettuihin korkeakouluopintoihin. Italiassa opiskelua varten myönnetty lupa voidaan muuttaa työperusteiseksi luvaksi vain työvoiman maahanmuuttoa sääntelevien vuosittaisten asetusten ja asetettujen määrällisten rajoitusten puitteissa.

Euroopan unionin komissio on 25.3.2013 tehnyt ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (KOM(2013)151 lopullinen), jossa muun muassa esitetään, että opiskelijalle tutkinnon suorittamisen jälkeen myönnetään oleskelulupa työnhakua tai yritystoiminnan aloittamista varten 12 kuukauden ajaksi. Ehdotus on saanut jäsenvaltioissa ristiriitaisen vastaanoton muun muassa oleskeluluvan pituuden osalta, ja kun otetaan huomioon, että kyse on unionissa noudatettavasta yhteispäätös menettelystä, ei tässä vai-

heessa ole varmuutta, minkä sisältöisenä ja missä aikataulussa direktiivi aikanaan annetaan.

2.3 Nykytilan arviointi

Uusia opiskelijoita on tullut Suomeen noin 5 500 vuodessa. Opiskelijoiden osalta ei ole tilastoa siitä, kuinka moni käyttää ulkomaalaislain mukaista työnteko-oikeuttaan.

Oleskelulupia tutkinnon suorittaneiden työnhakua varten on vuosien 2011—2013 aikana myönnetty noin 150 kappaletta vuodessa. Eniten näitä oleskelulupia on myönnetty venäläisille ja kiinalaisille hakijoille.

Työnantajasanktioidirektiivi pantiin Suomessa täytäntöön hallituksen esityksellä 3/2012 vp, johon perustuvat lakimuutokset tulivat voimaan 1 päivänä elokuuta 2012. Komission kanssa on sittemmin käyty direktiivin täytäntöönpanoon liittyvää vuoropuhelua. Komission näkemyksen mukaan Suomi ei ole pannut asianmukaisesti täytäntöön kaikkia direktiivin säännöksiä.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia tilapäisen oleskeluluvan pitiuden osalta Suomessa tutkinnon suorittaneelle. Esityksen keskeisenä tavoitteena on edistää Euroopan unionin ja Euroopan talusalueen valtioiden ulkopuolelta niin sanottuista kolmansista maista tulevien opiskelijoiden hakeutumista ja sijoittumista suomalaisen työelämään. Esityksellä toimeenpantaisiin hallituksen rakennepoliittisen ohjelman kohta 1.26 talouden kasvuedellytysten vahvistamiseksi ja julkisen talouden kestävyysvajeen umpeen kuromiseksi. Ehdotettu työnhakuajan pidennys kuudesta kuukaudesta yhdeksi vuodeksi on yksi toimenpide, jonka avulla voidaan vahvistaa talouden kasvuedellytyksiä ja kuroa umpeen julkisen talouden kestävyysvajetta. Suoritettuaan suomalaisen tutkinnon ulkomaalaisella opiskelijalla olisi pidempi aika hakea työtä Suomesta. Ulkomaalaisen tulisi voida hyödyntää Suomessa hankkimaansa koulutusta suomalaisilla työmarkkinoilla. Tarkoituksena on,

että opiskelija löytäisi omaa koulutustaan vastaavaa työtä Suomesta.

Työnantajasanktioidirektiivin kansallisen täytäntöönpanon varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan direktiivin 6 artiklan 5 kohdan edellyttämää täsmennystä ulkomaalaislakiin. Kyse on direktiivissä tarkoitettun oleskeluluvan jatkamisen edellytysten täsmäntämisestä.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotus ulkomaalaislain 55 §:n muuttamiseksi ei toisi merkittäviä lisäyksiä viranomaisten tehtäviin tai työmäärään, sillä oleskeluluvan voimassaoloajan pidennyksen kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen ei arvioida merkittävästi lisäävän työnhakua koskevia oleskelulupahakemuksia. Valmistumisen jälkeistä työnhakua koskevien oleskelulupien määrät ovat olleet noin 150 kappaletta vuodessa.

Esitys Suomessa tutkinnon suorittaneelle työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloajan pidentämisestä osaltaan vahvistaa talouden kasvuedellytyksiä. Kestävyysvajeen umpeen kuromisen kannalta esitys pyrkii kohottamaan työllisyysastetta parantamalla ulkomaalaisten opiskelijoiden edellytyksiä jäädä tutkinnon suorittamisen jälkeen työskentelemään Suomeen valmistumisen jälkeen myönnettävän oleskeluluvan keston pidentämisen avulla. Esityksellä edistetään ulkomaalaisen opiskelijan hakeutumista ja sijoittumista suomalaiseen työelämään.

Valmistumisen jälkeisen työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan voimassaoloajan pidentäminen saattaa hieman lisätä vetovoimaisuutta hakeutua Suomeen suorittamaan opintoja. Toisaalta vastavalmistunut yleensä haluaa heti opintojaan vastaaviin töihin ja jos opintoja vastaavaa työtä ei heti löydy Suomessa, niin kansainväliset opinnot suorittaneet saattavat muuttaa helposti pian valmistuttuaan pois Suomesta työn perässä.

Esityksellä ei voida arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteutumiseen.

Esitys työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan osalta helpottaa Suomessa sijaitsevien yritysten kansainvälisen tutkinnon suorittaneen työvoiman saantia. Opiskelunsa

Suomessa valmiiksi suorittaneet ulkomaalaiset, jotka myös ovat Suomessa sijaitsevien yritysten palveluksessa ja näin hyödyntävät Suomessa hankkimaansa osaamista käytännössä, ovat omalta osaltaan rakentamassa Suomen hyvinvointia. Työvoiman lisäys saattaa kohdistua aloihin, joilla on jo paljon työnhakijoita. Työvoiman lisäys saattaa kohdistua myös työvoimapulasta kärsiville aloille, jolloin se nimenomaisesti tukisi työllisyyttä ja yritysten toimintaedellytyksiä.

Työnantajasanktiodirektiivin täytäntöönpanon varmistamisen osalta muutoksella ei arvioida olevan juurikaan käytännön merkitystä, koska direktiivissä tarkoitettujen lupien myöntäminen on tarkoitettu hyvin poikkeuksellisiin tilanteisiin ja nyt säännökseen nostettava täsmennys ilmenee epäsuorasti voimassa olevan säännöksen esitöistä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sisäministeriössä virkatyönä. Tutkinnon suorittaneelle työnhakua varten myönnettävää oleskelulupaa koskevalta osin on kuultu Poliisihallitusta ja työnantajasanktiodirektiivin kansallisen täytäntöönpanon tarkentamisen osalta on tehty yhteistyötä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Esitys on alun perin valmisteltu yhdessä sisäministeriössä valmistellun vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla -laki-hankkeen kanssa, mutta on lausuntokuulemisen jälkeen erotettu omaksi esitykseksi. Luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamiseksi pyydettiin lausunnot 17.6.2014 päivätyllä lausuntopyynnöllä seuraavilta tahoilta: Valtioneuvoston kanslia, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, ope- tus- ja kulttuuriministeriö, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, sisäministeriön poliisi- osasto, rajavartiolaitos ja oikeusyksikkö, oikeuskanslerinvirasto, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, korkein hallinto-oikeus, Helsingin hallinto-oikeus, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus, Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto, Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto, Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue, vähemmistö-

valtuutetun toimisto, kansaneläkelaitos, Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Akava ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Suomen yrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Maaseudun työnantajat ry, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Suomen kuntaliitto, Suomen punainen risti SPR ry, Pakolaisneuvonta ry, Amnesty international, Ihmisoikeusliitto, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry, Suomen ammattiin opiskelevien keskusliitto SAKKI ry, Suomen ammattikorkeakouluopiskelijajyhdistysten liitto SAMOK ry ja Väestörekisterikeskus.

Lausuntoja saapui 27 kappaletta ja osassa niissä otettiin kantaa tähän esitykseen. Esityksen tavoitteisiin suhtauduttiin pääasiassa myönteisesti.

Tutkinnon suorittaneelle työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan pituudeksi ehdotettiin muutamassa lausunnossa (työ- ja elinkeinoministeriö, SYL ry ja SAMOK ry) kahta vuotta, mutta hakijan toimeentuloon ja työllistymiseen liittyvät seikat huomioon ottaen esityksessä ehdotettua yhtä vuotta on pidettävä perusteltuna.

Työnantajasanktiodirektiivin osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto huomautti, että ehdotetun 54 §:n 5 momentin perusteluissa ei mainita, mitä "muut syyt" tarkoittavat, eikä pelkkä työnantajan kieltäytyminen voi olla tällainen muu syy, jonka nojalla jatkoluvan myöntäminen voidaan evätä. Perusteluissa ei myöskään mainita, onko lakiehdotuksen tarkoitus myös se, että oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan siihen asti, kunnes palkkasaa- tava-asian käsittely palkkaturvajärjestelmässä on päättynyt.

Työ- ja elinkeinoministeriö puolestaan lausui, että direktiivin mukainen tulkinta olisi se, että oleskelulupa myönnettäisiin, kunnes palkkasaatavat on faktisesti maksettu tai kunnes on todettu, että oikeussuojakeinojen käyttämisestä huolimatta työnantaja ei ole kyennyt maksamaan palkkasaatavia. Tämä ei kuitenkaan ilmene ehdotetusta säännöksestä eikä sitä ole täysin ristiriidattomasti todettu yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Lausunnoissa esitetystä seikoista johtuen on syytä todeta, että direktiivin täytäntöönpanosta on käyty useita keskusteluja komis-

sion kanssa. Komissio on ollut haluton muulle muotoilulle kuin sellaiselle, joka vastaa direktiivin 6 artiklan 5 kohdan mukaista sanamuotoa. Näin ollen ja kansallisen täytän-

töönpanon varmistamiseksi sekä rikkomusmenettelyn välttämiseksi on perusteltua pysyä ehdotetussa muodossa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

54 §. Jatkoluvan myöntäminen. Työnantajasanktiodirektiivin 6 artiklan 5 kohdassa edellytetään, että tapauksissa, joissa on myönnetty direktiivin 13 artiklan 4 kohdan mukaisesti voimassaoloajaltaan rajoitettu oleskelulupa, jäsenvaltioiden on määritettävä kansallisessa lainsäädännössään ehdot, joiden mukaan näiden lupien kesto voidaan jatkaa, kunnes kolmannen maan kansalaiselle on maksettu hänen kyseisen artiklan 1 kohdan mukaisesti perityt palkkasaatavansa.

Komissio on katsonut, että direktiivin täytäntönnäpönnän johdosta tehty 54 §:n 5 momentin muutos ei ole riittävä. Komission mukaan sääntelystä on lisäksi käytävä ilmi se, että oleskeluluvan kesto voidaan jatkaa siihen asti kunnes kolmannen maan kansalaiselle on maksettu takaisin hänen palkkasaatavansa, jotka on saatu direktiivin mukaisesti perittyä takaisin. Tätä koskeva edellytys lisättäisiin 54 §:n 6 momenttiin, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyisi 7 momentiksi.

Uutta lupaa ei myönnettäisi, jos palkkasaatavia ei ole saatu perityksi takaisin työnantajan maksukyvyttömyyden tai muun syyn vuoksi. Näissä tapauksissa palkkasaatavien maksaminen saattaa kuitenkin olla mahdollista palkkaturvalain (866/1998) nojalla.

55 §. Jatkoluvan pituus. Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että tilapäinen oleskelulupa tutkinnon suorittaneelle myönnettäisiin yhden kerran enintään yhdeksi

vuodeksi. Voimassa olevassa laissa tälle oleskeluluvulle määritelty kuuden kuukauden pituus siten tuplattaisiin. Pääsääntönä olisi, että oleskelulupa työnhakua varten myönnetään yhdeksi vuodeksi. Koska ulkomaalaisen toimeentulon tulee olla turvattu koko sen ajan, jolle oleskelulupa myönnetään, voi riittävän toimeentulon näyttäminen koko vuodeksi olla hakijalle mahdotonta, joten on hakijan edun vuoksi perusteltua, että hän voisi saada kyseisen oleskeluluvan lyhyemmälle ajalle. Jos oleskelulupa työnhakua varten myönnetään alle vuodeksi, ei sitä kuitenkaan olisi mahdollista jatkaa samalla perusteella.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2015.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskella maassa säädetään perustuslain 9 §:n 4 momentin mukaan lailla. Esitys ei sisällä muutosehdotuksia, jotka ovat perusoikeuksien kannalta merkittäviä, ja se voidaan käsitellä perustuslain 72 §:n mukaisessa tavallisessa käsittelyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 55 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 34/2006, sekä
lisätään 54 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 34/2006 ja 449/2012, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi,
seuraavasti:

54 §

Jatkoluvan myöntäminen

Edellä 52 d §:ssä tarkoitettulle kolmannen maan kansalaiselle myönnetyn tilapäisen oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan siihen asti, kunnes hänelle on maksettu hänelle kuuluvat, perityksi saadut palkkasaatavat.

55 §

Jatkoluvan pituus

Tilapäinen oleskelulupa Suomessa tutkinnon suorittaneelle myönnetään 54 §:n 4 momentin nojalla yhden kerran enintään yhdeksi vuodeksi edellisen oleskeluluvan päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 2014

Pääministeri**ALEXANDER STUBB**Sisäministeri *Päivi Räsänen*

Laki**ulkomaalaislain 54 ja 55 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 55 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 34/2006, sekä
lisätään 54 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 34/2006 ja 449/2012, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

54 §

54 §

*Jatkoluvan myöntäminen**Jatkoluvan myöntäminen*

Uusi määräaikainen oleskelulupa myönnetään uudella perusteella, jos ulkomaalaiselle voitaisiin myöntää ensimmäinen oleskelulupa tällä uudella perusteella. Ulkomaalaiselle, jolle on myönnetty tilapäinen tai jatkuva oleskelulupa perhesiteen perusteella, voidaan myöntää oleskelulupa perhesiteen päätyttyä sillä perusteella, että henkilöllä on kiinteät siteet Suomeen.

Edellä 52 d §:ssä tarkoitettulle kolmannen maan kansalaiselle myönnetyn tilapäisen oleskeluluvan voimassaoloa jatketaan siihen asti, kunnes hänelle on maksettu hänelle kuuluvat, perityksi saadut palkkasaatavat.

Uusi määräaikainen oleskelulupa myönnetään uudella perusteella, jos ulkomaalaiselle voitaisiin myöntää ensimmäinen oleskelulupa tällä uudella perusteella. Ulkomaalaiselle, jolle on myönnetty tilapäinen tai jatkuva oleskelulupa perhesiteen perusteella, voidaan myöntää oleskelulupa perhesiteen päätyttyä sillä perusteella, että henkilöllä on kiinteät siteet Suomeen.

55 §

55 §

*Jatkoluvan pituus**Jatkoluvan pituus*

Tilapäinen oleskelulupa Suomessa tutkinon suorittaneelle myönnetään 54 §:n 4 momentin nojalla yhden kerran kuudeksi kuukaudeksi edellisen oleskeluluvan päättymisestä.

Tilapäinen oleskelulupa Suomessa tutkinon suorittaneelle myönnetään 54 §:n 4 momentin nojalla yhden kerran *enintään yhdeksi vuodeksi* edellisen oleskeluluvan päättymisestä.